

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2020/459,

30. märts 2020,

millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 95/93 ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

pärast konsulteerimist Regionide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 puhang on tekitanud olukorra, kus lennuliikluse maht on nõudluse järsu languse ning liikmesriikide ja kolmandate riikide poolt haiguspuhangu piiramiseks võetud otsemeetmete tõttu märkimisväärselt kahanenud. Hiina Rahvavabariigi ja Hiina Rahvavabariigi Hongkongi erihalduspiirkonna puhul andsid haiguspuhangu tagajärjed end lennuettevõtjatele tunda juba 2020. aasta jaanuaris; alates 1. märtsist 2020 halvenes olukord veelgi ning tõenäoliselt mõjutab viiruse levik vähemalt kaht sõiduplaani perioodi, nimelt 2019/2020. aasta talve- ja 2020. aasta suvehooaja sõiduplaani perioode.
- (2) Kuna lennuettevõtja olukorda kontrollida ei saa, on sellest tingitud lennuteenuste vabatahtlik või kohustuslik tühistamine lennuettevõtja poolt vajalik või õiguspärane reaktsioon tekkinud olukorrale. Vabatahtlikud tühistamised aitavad eelkõige kaitsta lennuettevõtjate finantsolukorda ja vältida selliste tühjude või peaaegu tühjude lendude negatiivset keskkonnamõju, mida käitatakse vaid selleks, et lennuettevõtja säilitaks teenindusajad, mille alusel ta lende käitab.
- (3) Ühtse Euroopa taeva lennuliiklusvõrgu haldusasutusena tegutseva Eurocontrol'i avaldatud andmete kohaselt vähenes Euroopa piirkonna lennuliiklus 2020. aasta märtsi esimesel poolel eelmise aastaga võrreldes ligikaudu 10 %. Lennuettevõtjate sõnul on broneeringute arv järsult langenud ja nad on haiguspuhangu tõttu sunnitud tühistama suure hulga 2019/2020. aasta talvehooaja ja 2020. aasta suvehooaja sõiduplaani perioodiks kavandatud lende.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2020. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 30. märtsi 2020. aasta otsus.

- (4) Vastavalt nõukogu määruse (EMÜ) nr 95/93 (²) artikli 8 lõikele 2 koostoimes nimetatud määruse artikli 10 lõikega 2 võib lennuettevõtja, kes ei ole sõiduplaani perioodi jooksul suutnud koordineeritud lennujaamas talle antud teenindusaegade sarjast kasutada vähemalt 80 %, kaotada varem omandatud õigused samadele teenindusaegadele.
- (5) Vastavalt määruse (EMÜ) nr 95/93 artikli 10 lõikele 4 võivad teenindusaegade koordinaatorid jätta varem omandatud õiguste arvutamisel arvesse võtmata lennujaamade teenindusaegade kasutamata jätmise ajavahemikel, mil lennuettevõtja ei saa kavandatud lennuteenuseid osutada näiteks lennujaamade sulgemise tõttu. Siiski ei ole selles artiklis käsitletud selliseid olukordi nagu COVID-19 puhang. Seepärast tuleks määrust (EMÜ) nr 95/93 vastavalt muuta.
- (6) Teadaolevate broneeringute arvu ja epidemioloogilisi prognoose silmas pidades võib praegu põhjendatult eeldada, et ajavahemikul 1. märtsist 2020 kuni kõige varem 24. oktoobrini 2020 tühistatakse COVID-19 puhangu tõttu suur hulk broneeringuid. Kõnealuseks ajavahemikuks antud teenindusaegade kasutamata jätmine ei tohiks viia selleni, et lennuettevõtjad kaotaksid oma varem omandatud õigused, mis neile tavaolukorras oleks ette nähtud. Seepärast on vaja kindlaks määrata tingimused, mille täitmise korral tuleks kasutamata jäänud teenindusaegu järgmisel asjaomasel hooajal käsitada kasutatud teenindusaegadena.
- (7) Lennuoperatsioone koordineerivate lennujaamade teenindusajad on väärtuslik majanduslik ressurss. Vaatamata lennuliikluse mahu üldisele vähenemisele ei tohiks lennuteenuste tühistamine takistada lennujaama teenindusaegade kasutamist teiste lennuettevõtjate poolt, kel võib olla soov kasutada neid ajutiselt, ilma et see mõjutaks eelnevalt antud õiguste arvestamist. Seega kui lennuettevõtja, kellele teenindusajad anti, neid ei kasuta, peaks ta asjaomased teenindusajad viivitamata tagastama koordinaatorile.
- (8) COVID-19 puhangu edasist arengut ja selle mõju lennuettevõtjatele on raske prognoosida. Komisjon peaks pidevalt analüüsima COVID-19 mõju lennutranspordisektorile ning liidul peaks olema võimalik pikendada põhjendamatu viivitusega ajavahemikku, mille jooksul käesoleva määrusega ette nähtud meetmeid kohaldatakse, kui ebasoodsad tingimused püsivad.
- (9) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt kasutamata teenindusaegade lugemist COVID-19 puhangu tõttu kasutatud teenindusaegadeks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda väljapakutud meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (10) Selleks et pikendada käesolevas määruses sätestatud meetmete kehtivust, kui see on vajalik ja põhjendatud, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesolevas määruses sätestatud meetmete kohaldamisaja pikendamiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes (³) sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (11) Pidades silmas COVID-19 puhangust põhjustatud erandlikest asjaoludest tulenevat kiireloomulisust, peeti asjakohaseks teha erand Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 osutatud kaheksa nädala pikkusest tähtjast.
- (12) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

(²) Nõukogu 18. jaanuari 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 95/93 ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta (EÜT L 14, 22.1.1993, lk 1).

(³) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EMÜ) nr 95/93 muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 10a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10a

1. Artikli 8 lõike 2 ja artikli 10 lõike 2 kohaldamisel käsitavad koordinaatorid ajavahemikuks 1. märtsist 2020 kuni 24. oktoobrini 2020 antud teenindusaegu selle lennuettevõtja poolt kasutatud teenindusaegadena, kellele need algselt anti.
2. Artikli 8 lõike 2 ja artikli 10 lõike 2 kohaldamisel käsitavad koordinaatorid ajavahemikuks 23. jaanuarist 2020 kuni 29. veebruarini 2020 antud teenindusaegu selle lennuettevõtja poolt kasutatud teenindusaegadena, kellele need algselt anti, kui tegemist on lennuteenuste osutamise ja liidu lennujaamade ja Hiina Rahvavabariigi või Hiina Rahvavabariigi Hongkongi erihalduspiirkonna lennujaamade vahel.
3. Selliste teenindusaegade suhtes, mille kuupäev on hilisem kui 8. aprill 2020, kohaldatakse lõiget 1 üksnes juhul, kui asjaomased kasutamata teenindusajad on koordinaatorile teistele lennuettevõtjatele ümberjaotamiseks kättesaadavaks tehtud.
4. Kui komisjon leiab Eurocontrol'i avaldatud andmete tuginedes, et lennuliikluse maht on eelmise aasta vastava perioodiga võrreldes vähenemas ja väheneb tõenäoliselt ka edaspidi, ning leiab parimatele kättesaadavatele teaduslikele andmetele tuginedes samuti, et selline olukord tuleneb COVID-19 puhangu mõjust, võtab komisjon kooskõlas artikliga 12a vastu delegeeritud õigusaktid, et vastavalt muuta lõikes 1 sätestatud ajavahemikku.
5. Komisjon jälgib pidevalt olukorda, võttes arvesse lõikes 4 sätestatud kriteeriume. Komisjon esitab talle kättesaadava teabe põhjal asjakohase kokkuvõtva aruande 15. septembriks 2020 Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Vajaduse korral võtab komisjon võimalikult kiiresti vastu lõikes 4 sätestatud delegeeritud õigusakti.
6. Kui see on COVID-19 puhangu pikaajalise mõju tõttu liidu lennutranspordisektorile tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 12b sätestatud menetlust.“

2) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 12a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 10a osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 2. aprillini 2021.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 10a osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsiooni-devahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 10a alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 12b

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata vastuväidet kooskõlas lõikega 2. Delegeeritud õigusakti teatavakstegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid artikli 12a lõikes 6 osutatud korras. Sellisel juhul tunnistab komisjon pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide, õigusakti viivitamata kehtetuks.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. märts 2020

Euroopa Parlamendi nimel

president

D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel

eesistuja

G. GRLIĆ
